

Utrikes födda kvinnor

Arbetsförmedlingens
återrapportering 2019

© Arbetsförmedlingen
Författare: Hanna Frydebo och Rebeccah Kaufmann
Datum: 2020-02-21
Diarienummer: Af-2019/0047 4273

Beslut

Arbetsförmedlingen har, enligt regleringsbrevet för 2019, i uppdrag att redovisa resultaten av de åtgärder som myndigheten vidtagit avseende att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor. Redovisningen ska innehålla hur många utrikes födda kvinnor som varje månad deltagit i insatser som belastar berörda sakanslag.

Redovisningen ska göras till regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet) i samband med årsredovisningen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av Rebeccah Kaufmann. I den slutliga handläggningen har Emil Johansson, Staffan Johansson och Rikard Lingström deltagit.

Solna den 21 februari 2020

Maria Mindhammar
generaldirektör

Rebeccah Kaufmann
kvalificerad handläggare

Innehåll

Beslut	3
Sammanfattning	5
1 Inledning	6
1.1 Rapportens disposition.....	6
1.2 Definitioner av relevanta begrepp	7
2 Bakgrund	8
2.1 Arbetsförmedlingens arbete med utrikes födda kvinnor	8
2.1.1 Projektet Jämställd etablering	9
2.2 Utrikes födda kvinnor hos Arbetsförmedlingen	10
3 Verksamhetsstyrning	14
3.1.1 Nationella prioriteringar av program och insatser	15
4 Uppföljning av utrikes födda kvinnor	15
4.1 Utrikes födda kvinnors deltagande i arbetsmarknadspolitiska program, insatser och subventionerade anställningar	16
4.1.1 Arbetsmarknadspolitiska program	16
4.1.2 Upphandlade tjänster, belastar anslag utgiftsområde 14 1:3	23
4.1.3 Subventionerade anställningar och nystartsjobb	24
4.1.4 Övergångar till reguljära studier.....	28
5 Slutsatser och åtgärder	29
5.1 Åtgärder	31
6 Referenser	32

Sammanfattning

Denna återrapport syftar till att svara på uppdrag i regleringsbrevet om utrikes födda kvinnor, enligt vilket myndigheten ska redovisa resultaten av de åtgärder som vidtagits för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor. Det efterfrågas också en redovisning av hur många utrikes födda kvinnor som varje månad deltagit i insatser som belastar berörda sakanslag.

Återrapporten fokuserar på att redogöra för utvecklingen när det gäller utrikes födda kvinnors deltagande i arbetsmarknadspolitiska program, insatser och anställningar med stöd. Arbetsförmedlingen har under 2019 i myndighetens verksamhetsplanering lyft utrikes födda kvinnor som särskilt prioriterade när det gäller deltagande i arbetsmarknadspolitiska program och insatser. En central frågeställning för denna rapport är därmed att undersöka om prioriteringen resulterade i en omfördelning av resurser till förmån för utrikes födda kvinnors deltagande i insatser som leder till arbetsmarknadsetablering.

Den sammantagna bilden utifrån statistiken är att Arbetsförmedlingens prioritering av utrikes födda kvinnor inte fick ett tydligt genomslag under 2019, ett år då myndigheten samtidigt hade stora utmaningar med mindre resurser och en stor omställning. Beslutskapaciteten sjönk generellt, och en omfördelning av resurser i någon betydande omfattning kan inte utläsas utifrån utrikes födda kvinnors deltagande i program eller subventionerade anställningar.

Utrikes födda kvinnor är överrepresenterade inom vissa insatser, som i regel riktar sig till personer som står längre från arbetsmarknaden. Detta gäller exempelvis förberedande- och orienterande utbildningar. Inom mer arbetsmarknadsnära insatser, till exempel arbetsmarknadsutbildning och flera av de subventionerade anställningarna, är andelen utrikes födda kvinnor fortsatt låg. Anvisningar till extratjänster stoppades under delar av 2019, vilket har inneburit att antalet utrikes födda kvinnor och män i extratjänster minskade. Sedan möjligheten att ta del av extratjänst åter öppnades upp under senare delen av året har det dock gjorts en tydlig prioritering av utrikes födda kvinnor.

För vissa mer arbetsnära insatser har denna rapport redogjort för resultatet i form av andelen som är i arbete 90 dagar efter avslutad insats. Inom de insatser som undersökts är resultaten för utrikes födda kvinnor ofta sämre än för andra grupper. Det finns dels en skillnad mellan inrikes- och utrikes födda, då inrikes födda i betydligt högre utsträckning övergår till osubventionerat arbete. Därutöver finns det en skillnad mellan utrikes födda kvinnor och män, som ofta handlar om att insatser för utrikes födda män oftare åtföljs av ett nystartsjobb. Sammantaget understryker detta vikten av att arbetet med att säkerställa att arbetsnära insatser som arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik och tjänsten Stöd- och matchning (STOM) kommer fler utrikes födda kvinnor till del inte endast bör handla om volymer. Det behöver parallellt göras ett arbete med att få upp utrikes födda kvinnors resultat, till exempel genom matchnings- eller arbetsgivararbete.

1 Inledning

Enligt uppdrag i regeringens regleringsbrev för Arbetsförmedlingen 2019 ska myndigheten redovisa resultaten av de åtgärder som vidtagits för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor. Det efterfrågas också en redovisning av hur många utrikes födda kvinnor som varje månad deltagit i insatser som belastar berörda sakanslag.

Arbetsförmedlingen har i tidigare rapporter konstaterat att nyttjandet av insatser inte är jämställt.¹ Samtidigt som utrikes födda kvinnor ofta varit underrepresenterade i arbetsmarknadspolitiska insatser, är sysselsättningsgraden lägre för denna grupp i jämförelse med män och inrikes födda kvinnor. Det finns flera möjliga förklaringar till skillnaden i sysselsättningsgrad utifrån kön och födelseland. Till exempel kan faktorer som utbildningsnivå, tidigare arbetslivserfarenhet, diskriminering på arbetsmarknaden, språkkunskaper, ohälsa och familjesituationer påverka utrikes födda kvinnors möjligheter att få ett arbete.² Utrikes födda kvinnors tillgång till stöd och hjälp från Arbetsförmedlingen kan också ha en inverkan på deras arbetsmarknadsetablering.³ Oberoende av orsak är det sannolikt att det ofta finns ett stort behov bland utrikes födda kvinnor att få stöd och möjligheter att stärka sin etablering på arbetsmarknaden. Här kan arbetsmarknadspolitiska insatser vara viktiga verktyg för att föra den arbetslöse närmare arbetsmarknaden.

Denna rapport fokuserar på att redogöra för utvecklingen när det gäller utrikes födda kvinnors deltagande i arbetsmarknadspolitiska program och insatser under 2019, med särskilt fokus på insatser som belastar sakanslag. För Arbetsförmedlingen har det sedan 2017 varit ett uppdrag att öka sysselsättningen för utrikes födda kvinnor och under 2019, då myndighetens anslag kraftigt minskade, har det varit prioriterat att arbeta för att myndighetens insatser i högre utsträckning ändå ska komma utrikes födda kvinnor till del. Själva deltagandet i insatser och program ses därför som en viktig indikation för resultatet av Arbetsförmedlingens åtgärder för att minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor. Rapporten kommer även att redogöra för vad nyttjandet av vissa arbetsmarknadsnära insatser har lett till i form av övergångar till arbete efter avslutad insats.

1.1 Rapportens disposition

I kapitel 2 presenteras bakgrund avseende Arbetsförmedlingens tidigare arbete med fokus på utrikes födda kvinnor. I kapitlet beskrivs också sammansättningen bland de utrikes födda kvinnor som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen.

¹ M. Cheung, *Hur skapar vi en mer jämställd arbetsmarknadsetablering? En studie av Arbetsförmedlingens förmedlingsverksamhet och insatser ur ett jämställdhetsperspektiv*, Arbetsförmedlingen Working Paper 2018:2

² T. Liebig och K. Rose Tronstad, *Triple Disadvantage? A first overview of the integration of refugee women*, OECD Working Papers no 216, 2018; Statskontoret, *Sammanställning av kunskap om utomeuropeiskt födda kvinnor som står utanför arbetskraften*, 2018:3

³ Cheung; och J. K. Larsson, *Vad händer i mötet? Hur arbetsförmedlares arbetssätt kan bidra till ökad jämställdhet*, Arbetsförmedlingen Analys 2019:12

I kapitel 3 beskrivs Arbetsförmedlingens styrning och myndighetens interna prioriteringar som påverkat arbetet med utrikes födda kvinnor för år 2019.

Kapitel 4 innehåller en redovisning av den statistiska uppföljningen kring utrikes födda kvinnors deltagande i program, insatser och subventionerade anställningar som belastar Arbetsförmedlingens anslag.

Åtterrapportens sista kapitel syftar till att ge en sammanfattande bild av vad myndighetens arbete med utrikes födda kvinnor under året har lett till, och om det går att urskilja förbättrade resultat i form av ett mer jämställt deltagande i program och insatser.

1.2 Definitioner av relevanta begrepp

Nedan följer definitionerna av vissa begrepp som är återkommande i rapporten.

Nyanlända

Nyanlända avser de som är födda utanför EU/EES vars vistelsetid i Sverige i normalfallet inte överstiger 36 månader efter erhållet uppehållstillstånd eller uppehållskort.

Etableringen

Etableringen inkluderar personer som antingen deltar i etableringsprogrammet enligt Lag (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, eller har en etableringsplan hos Arbetsförmedlingen enligt den tidigare lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Kort utbildning

Kort utbildning avser utbildning som är kortare än en fullständig gymnasieutbildning.

Subventionerade anställningar

Subventionerade anställningar är arbetsmarknadspolitiska verktyg som möjliggör för arbetsgivare att få en ersättning vid anställning av medarbetare som står längre ifrån arbetsmarknaden. Subventionerade anställningar finns i flera olika former riktade till olika målgrupper och med olika nivåer på ersättningen. Formerna för subventionerade anställningar kan förändras över tid. De stöd som redovisas i denna rapport är extratjänst, moderna beredskapsjobb, introduktionsjobb, yrkesintroduktionsanställning samt lönebidrag.

Ramprogram

Med ramprogram avses följande arbetsmarknadspolitiska program: etableringsprogrammet, jobb- och utvecklingsgarantin samt jobbgarantin för unga.

Anslag

Anslag är de pengar som Arbetsförmedlingen tilldelas via statens budget. Insatser belastar olika sakanslag i Arbetsförmedlingens budget.

I den här rapporten redovisas vilka sakanslag som 2019 belastas av de insatser som utrikes födda kvinnor deltar i. De sakanslag som specifikt nämns i rapporten är:

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

- ap.1 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser (Här belastar kostnaderna för ersättning till leverantörer för deltagare som inte tillhör etableringsuppdraget och kostnader för subventionerade anställningar i form av extratjänster och introduktionsjobb)*
- ap.5 *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare (Här belastar kostnaderna för ersättning till leverantörer för deltagare inom etableringsuppdraget)*

1:4 Lönebidrag och Samhall mm

- ap.1 *Lönebidrag mm (Här belastar kostnaden för lönebidragsanställningar)*

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

- ap.1 *Nystartsjobb (Här belastar kostnaden för nystartsjobb)*
- ap.2 *Stöd för yrkesintroduktionsanställningar (Här belastar kostnaderna för yrkesintroduktionsanställningar)*

Anslag som utgör kostnader för individens ersättning vid deltagande i olika insatser:

- Utgiftsområdet 13 anslag 1:3 ap.1 *Etableringsersättning (Här belastar kostnaden för ersättningen till deltagaren för deltagare inom etableringsuppdraget)*
- Utgiftsområde 14 anslag 1:2 ap.1 *Aktivitetsstöd (Här belastar kostnaden för ersättningen till deltagare med aktivitetsstöd)*

2 Bakgrund

I det här kapitlet redovisas Arbetsförmedlingens erfarenheter av tidigare och pågående arbete med utrikes födda kvinnor, samt presenteras en bild av sammansättningen i gruppen utrikes födda kvinnor som är inskrivna på Arbetsförmedlingen.

2.1 Arbetsförmedlingens arbete med utrikes födda kvinnor

Arbetsförmedlingen fick i början av 2017 i uppdrag att redovisa en särskild handlingsplan för att öka utrikes födda kvinnors sysselsättning under 2017-2018,

*Handlingsplan för att fler utrikes födda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier.*⁴ Den handlingsplan som togs fram hade dels fokus på ökad kunskap om utrikes födda kvinnors situation som inskrivna på Arbetsförmedlingen, dels fokus på att omvandla den kunskapen till förbättrade arbetsmetoder.⁵ Handlingsplanen har resulterat i bland annat kunskapshöjande insatser hos personalen,⁶ det nationella projektet *Jämställd etablering* (se stycke 2.1.1 nedan), lokala initiativ för att främja jämställdhet som spridits internt och i lokalpress samt tre studier med ett uttalat jämställdhetsperspektiv.

En av studierna som togs fram pekade bland annat på att kvinnor har både färre och senare kontakter med arbetsförmedlare än vad män har. Den visade även på att oberoende kvinnors och mäns kompetensnivåer, fanns en tendens att arbetsförmedlare uppfattade att män var mer matchningsbara än kvinnor.⁷

Myndigheten gjorde även en kvalitativ innehållsanalys av lag- och förordningstexter, föreskrifter och handläggarstöd samt intervjuer om hur handläggarstöden tas fram inom myndigheten. En diskussion som förs i studien är kring möjligheterna och fördelarna med att inrätta en särskild organisation som arbetar med utrikes födda kvinnor.⁸

I en annan studie har Arbetsförmedlingen försökt ta reda på vad som utspelar sig i mötet med utrikes födda arbetslösa och fann att arbetsförmedlare kan uppfatta att män är mer ”drivna och på” medan kvinnor uppfattas som ”svårjobbade och omotiverade.” I tider av hög arbetsbelastning fanns det även tecken på att arbetsförmedlarna tenderade att spara tid genom att mer bristfälligt kartlägga kvinnors kompetenser och att inte skriva in gravida, samt att kvinnor främst hänvisas till insatser med syfte att uppfylla aktivitetskraven, snarare än med syfte att insatsen skulle leda till jobb.⁹

2.1.1 Projektet Jämställd etablering

Utifrån Arbetsförmedlingens *Handlingsplan för att fler utrikes födda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier* initierade Arbetsförmedlingen det nationella projektet *Jämställd etablering* under 2018 som syftar till att identifiera och kombinera metoder som ger resultat till arbete och studier för både kvinnor och män, och mäta effekter av dessa metoder.¹⁰ Projektet är delfinansierat av Europeiska socialfonden (ESF) och utförs på 15 av Arbetsförmedlingens kontor fram till 2021. Arbetsförmedlingens del i finansieringen utgörs av personalkostnader som belastar

⁴ Regeringsbeslut 2017-01-26, *Uppdrag till Arbetsförmedlingen avseende åtgärder för att minska arbetslösheten bland utrikes födda kvinnor*, dnr: A2017/00180/A

⁵ Arbetsförmedlingens Återrapportering 2017, *Handlingsplan för att fler utrikes födda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier*, 2017–2018, dnr: Af 2017/0005 7087

⁶ Exempelvis togs fyra webbutbildningar fram och en informationssida med lärande exempel finns på myndighetens intranät:

⁷ Cheung

⁸ S. Svenberg, *En arbetsmarknad för alla: Om vägar till statliga insatser på likvärdiga villkor*, Arbetsförmedlingen 2018

⁹ Larsson

¹⁰ Arbetsförmedlingens dnr: Af-2017/0061 0277

förvaltningsanslaget, samt den etableringsersättning eller aktivitetsstöd som deltagarna erhåller.

Målgruppen för projektet är utrikes födda som deltar eller nyligen har deltagit i etableringsuppdraget, lika många män som kvinnor. Projektet är utformat för att det ska gå att göra en effektutvärdering genom en randomiserad fördelning av deltagarna i en kontrollgrupp och en grupp som får insatsen. Insatsen är en matchningsmetod som kallas *Matchning från dag 1*. Utöver denna metod kan också en vägledningsinsats och viss utökad uppföljning på arbetsplats införas, efter bedömt behov.

Metoden *Matchning från dag 1* utgår från att en stor del av rekrytering på arbetsmarknaden sker via informella kontakter. Tanken med metoden är att Arbetsförmedlingen blir individens informella kontakt gentemot arbetsmarknaden.

Erfarenheter från projektet

Det enda som krävs för att få delta i projektets insats är viljan att få ett arbete så snart som möjligt. Projektet erfar att kvinnor oftare ser mer hinder till varför de inte kan delta i projektet eller arbeta. Ett sätt som tillämpas i projektet för att få med fler kvinnor är att ställa fler följdfrågor och förklara mer inför ett deltagande i projektet. Exempelvis kan arbetsförmedlare vägleda i ett samtal "att du inte kan svenska är inte ett hinder" eller "du kan jobba på deltid om du behöver hämta barn." Projektet lägger mer tid och resurser på de kvinnliga deltagarna av den anledningen.

Ett första preliminärt resultat visar tydligt att målgruppen vill ha stöd till arbete, det är en övervägande majoritet som tackar ja till stöd för att komma ut i arbete och lika många kvinnor som män deltar. Majoriteten av deltagarna kommer så långt i processen under projektdeltagandet att de får en intervju hos arbetsgivare som vill anställa ur målgruppen. Fyra månader efter start av insats får drygt hälften av projektdeltagarna en intervju.

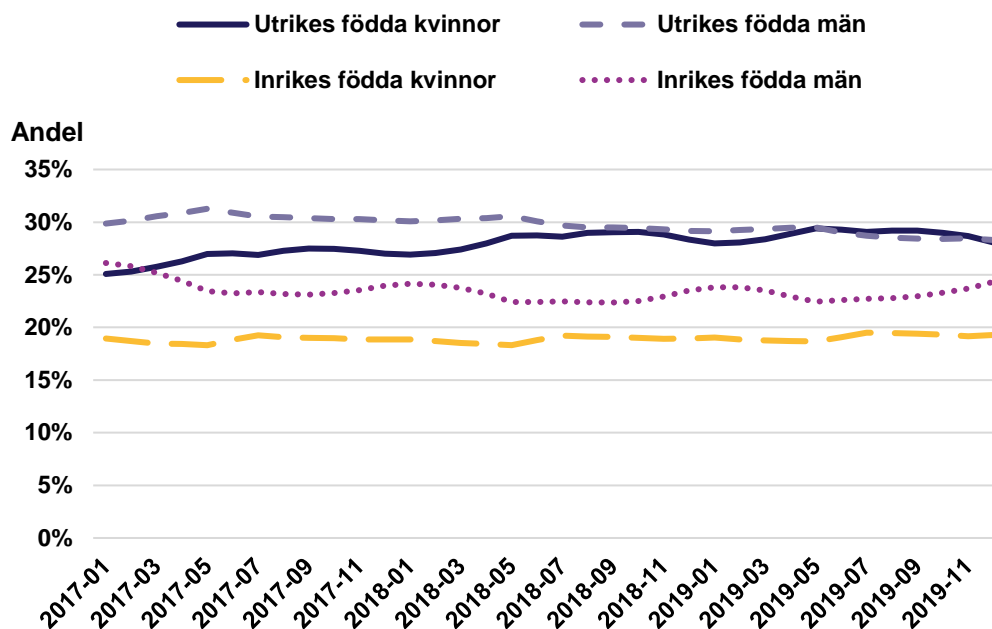
Tidig sommar 2020 förväntas projektets första forskningssammanställning presenteras.

2.2 Utrikes födda kvinnor hos Arbetsförmedlingen

Ungefär 30 procent av de inskrivna på Arbetsförmedlingen är utrikes födda kvinnor.¹¹ Gruppen har ökat under de senaste åren, medan utrikes födda mäns och inrikes födda kvinnors och mäns andel har legat still eller krympt under samma tidsperiod.

¹¹ Öppet arbetslösa och deltagare i program, december 2019.

Figur 1: Andel per kön och födelse land av det totala antalet öppet arbetslösa och sökande i program, 2017–2019

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Utbildningsbakgrund

En stor andel av de arbetslösa som är utrikes födda har en kort utbildning, vilket framgår av tabellen nedan. Detta gäller både för kvinnor och för män.

Tabell 1: Utbildningsnivå utifrån kön och födelse land, andel och antal, december 2019

	Utrikes födda kvinnor		Utrikes födda män		Inrikes födda kvinnor		Inrikes födda män	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Högst förgymnasial utbildning	48 614	46%	48 338	46%	12 942	18%	21 425	24%
- varav saknar formell grundläggande utbildning	8 843	8%	5 768	5%	1 351	2%	1 952	2%
- varav förgymnasial utbildning kortare än 9 år	24 517	23%	23 417	22%	1 794	2%	3 358	4%
- varav förgymnasial utbildning 9 (10) år	15 254	15%	19 153	18%	9 797	14%	16 115	18%
Gymnasial utbildning	25 984	25%	30 549	29%	35 165	49%	48 419	53%
Eftergymnasial utbildning	30 287	29%	26 859	25%	23 902	33%	21 111	23%
Totalsumma	104 885	100%	105 746	100%	72 009	100%	90 955	100%

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Det finns betydande skillnader mellan inrikes- och utrikes födda när det kommer till utbildningsnivå. Den största skillnaden är att 46 procent av både utrikes födda kvinnor och män har kort utbildning, vilket är mer än dubbelt så stor andel som bland inrikes födda. Inom gruppen utrikes födda med kort utbildning finns också

skillnader, bland annat är det en större andel kvinnor än män som helt saknar grundläggande utbildning. Detta mönster finns även inom etableringsprogrammet och återspeglas i att en högre andel kvinnor än män i etableringen fått bedömningen att de ska omfattas av utbildningsplikt. Vidare är det en större andel av de inrikes födda som har en fullständig gymnasieutbildning, jämfört med de utrikesfödda. När det gäller andelen som har eftergymnasial utbildning är skillnaderna utifrån kön och födelseland relativt små. Statistiken för utbildningsnivån bland utrikes födda kvinnor visar på att detta är en heterogen grupp med individer som har olika typer av behov. Sammantaget kan det även konstateras att gruppen rymmer många som har ett utbildningsbehov med hänsyn till den stora andel som saknar gymnasieutbildning.

Utrikes födda kvinnor—en heterogen grupp

I tabellen nedan visas hur stor andel av de utrikes födda arbetslösa som tillhör Arbetsförmedlingens ramprogram, som är nyanlända och som är utomeuropeiskt födda. Det framgår att en stor andel, över 80 procent, är utomeuropeiskt födda. Tabellen visar också att det är en relativt stor andel som befinner sig utanför ramprogrammen. Detta är relevant då Arbetsförmedlingen under 2019 av budgetskäl har prioriterat att det i första hand är deltagare i ramprogrammen som ska få beslut om insatser, vilken i viss mån kan anses vara svärförenlig med den generella prioriteringen av utrikes födda kvinnor, både inom och utanför ramprogrammen.¹²

Tabellen indikerar också att gruppen utrikes födda kvinnor är en heterogen grupp där det ingår kvinnor som flyttat hit från grannländer, kvinnor som varit inskrivna på Arbetsförmedlingen under en längre tid, samt kvinnor som nyligen flyttat hit från länder utanför Europa, varav vissa av asylskäl. Faktorer såsom huruvida kvinnorna har arbetat i Sverige tidigare och vilka förutsättningar såsom utbildning och arbetslivserfarenhet de har med sig har stor påverkan på individens förutsättningar att få arbete. Hur länge kvinnorna vistats i Sverige har också stor betydelse för huruvida de har sysselsättning eller inte. Statskontoret har rapporterat att skillnaderna i sysselsättning mellan utrikes födda kvinnor och män minskar med tiden, och andelen som förvärvsarbetar bland utomeuropeiskt födda kvinnor som varit i Sverige i 10 år är på ungefär samma nivå som utrikes födda män.¹³

¹² Läs mer om Arbetsförmedlingens prioriteringar under 2019 under kapitel 2.

¹³ Statskontoret

Tabell 2: Utrikes födda som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen, öppet arbetslösa och i program, december 2019¹⁴

		Kvinnor	Män	Totalt
Utomeuropeiskt födda	antal	84 773	86 382	171 155
	andel	81%	82%	81%
Nyanlända	antal	22 028	17 844	39 872
	andel	21%	17%	19%
I etablering*	antal	17 365	11 800	29 165
	andel	17%	11%	14%
Inom JOB	antal	35 826	36 882	72 708
	andel	34%	35%	35%
Inom UGA	antal	2 197	4 155	6 352
	andel	2%	4%	3%
Utanför ramprogram**	antal	49 497	52 909	102 406
	andel	47%	50%	49%
Totalsumma	antal	104 885	105 746	210 631
	andel	100%	100%	100%

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

14 procent av de utrikes födda deltar i etableringsuppdraget. Denna andel har minskat över tid.¹⁵ Minskningen märks bland både män och kvinnor men är starkast bland män. Detta har resulterat i att sammansättningen inom etableringen har förändrats på relativt kort tid, och antalet kvinnor inom etableringen är numera större än antalet män. Att andelen kvinnor inom etableringen ökade 2019 har flera orsaker. Bland män var det fler som lämnade etableringen än som började, medan det var ett nettotillskott av deltagare bland kvinnor. Bland nya deltagare ökade kvinnornas andel, vilket speglar en förändrad sammansättning av de personer som nyligen kommit till Sverige och som nu är aktuella för etableringsprogrammet. Troligen har de begränsade möjligheterna till extratjänst påverkat kvinnors möjlighet att lämna etableringen för jobb i större utsträckning än vad det påverkat männens möjlighet.

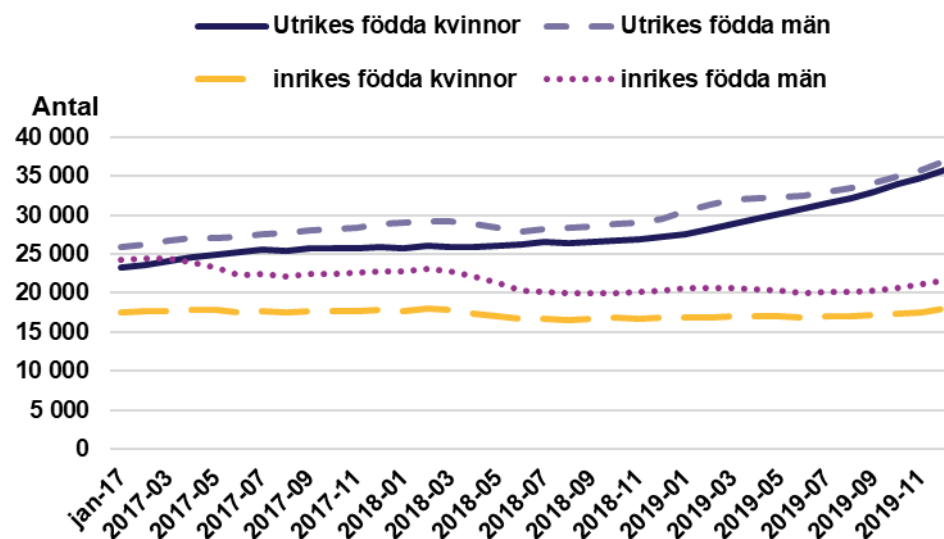
Samtidigt har antalet deltagare inom jobb- och utvecklingsgarantin ökat de senaste åren. Det är framför allt utrikes födda som ligger bakom den utvecklingen, vilket framgår i figuren nedan. Det förklaras både av ett fortsatt inflöde från etableringsuppdraget och ett minskat utflöde ur jobb- och utvecklingsgarantin. De begränsade möjligheterna att ta del av extratjänst, moderna beredskapsjobb och introduktionsjobb under hela eller delar av 2019 har påverkat deltagarantalet. Även

¹⁴ Baseras på kvarstående, månadsgenomsnitt under 2019. Avser öppet arbetslösa och arbetssökande i program.

¹⁵ Till följd av politiska beslut som har påverkat möjligheten att ta sig till Sverige har antalet asylsökande minskat kraftigt sedan rekordåret 2015. Detta har i sin tur resulterat i ett minskat inflöde i etableringsuppdraget.

en svagare konjunktur kan ha påverkat deltagarantalet. Utrikes födda kvinnor utgör idag 32 procent av det totala antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin.¹⁶

Figur 2: Antal kvarstående deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin per månad, kön och födelse land

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Andelen av de arbetslösa som varit utan arbete i mer än två år är större hos utrikes födda kvinnor än hos övriga grupper. Detta tillsammans med att utrikes födda kvinnor utgör en större del av jobb- och utvecklingsgarantin indikerar att risken för långtidsarbetslöshet kan vara högre för utrikes födda kvinnor.¹⁷

3 Verksamhetsstyrning

Arbetsförmedlingens budget för 2019 var ansträngd, särskilt gällande förvaltningsmedel. Under våren 2019 beslutade regeringen att tilldela Arbetsförmedlingen 335 miljoner extra till insatser och program på anslag 1:3 ap.1.

Arbetsförmedlingens regleringsbrev ändrades och ett nytt uppdrag att redovisa resultaten av de åtgärder som myndigheten vidtagit avseende att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor lades till. Med utgångspunkt i dessa förändringar reviderade Arbetsförmedlingen sin verksamhetsplan för 2019. Skrivningen ”Åtgärder för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten för utrikes födda kvinnor ska prioriteras. Möjligheterna att nyttja lokala jobbspår ska användas.” tillkom.¹⁸

¹⁶ Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik, andel av de kvarstående i jobb- och utvecklingsgarantin, december 2019

¹⁷ 30 procent av de utrikes födda kvinnorna som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen har varit utan arbete i mer än 24 månader. Motsvarande andel för utrikes födda män är 24 procent. Andelen är lägre för inrikes födda. Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik, december 2019

¹⁸ Arbetsförmedlingens verksamhetsplan 2019, Diarienummer: Af-2018/0007 2716

Den interna styrningen avseende utrikes födda kvinnor var ytterligare konkretiserad i verksamhetsplanen som rör Arbetsförmedlingens arbete med arbetsgivare: ”Vi ska verka för att fler kvinnor får ta del av de arbetsplatsförlagda aktiviteterna och subventionerade anställningar för att driva mot en jämnare fördelning av resurser och förbättrad resultatutveckling. Vi ska särskilt prioritera att utrikesfödda kvinnor får ta del av dessa insatser.”¹⁹

Prioriteringen av utrikes födda kvinnor under 2019 har inneburit en utmaning för Arbetsförmedlingen. Utrikes födda kvinnor är en växande grupp som ofta har ett stort behov av utbildning och stöd för att komma ut i arbete. Att leva upp till prioriteringen samtidigt som Arbetsförmedlingen har tilldelats mindre ekonomiska resurser, under ett år då personalen minskat, har varit utmanande. Samtliga inskrivna har fått betydligt färre insatser under 2019.

3.1.1 Nationella prioriteringar av program och insatser

I och med att den statsbudget som riksdagen röstade igenom för år 2019 innebar en kraftig minskning av programmedel för deltagare utanför etableringsuppdraget i jämförelse med år 2018 bedömde myndigheten att det var nödvändigt att använda insatser och program till de arbetssökande som hade störst behov och där de gjorde störst nytta. Under sommaren 2019 beslutades det om gemensamma nationella prioriteringar av Arbetsförmedlingens tjänster som innebar en prioritering av tjänsterna Stöd och matchning (STOM), Yrkes- och studieförberedande moduler (YSM) samt Introduktion till arbete (INAB).²⁰ Detta utifrån att dessa tre tjänster tillsammans bedöms kunna tillgodose en stor del av de behov som finns bland inskrivna arbetslösa. Det lyftes fram att Arbetsförmedlingen särskilt skulle prioritera att utrikes födda kvinnor skulle få ta del av dessa insatser inom ramprogrammen.

Arbetsförmedlingens prioriteringar innebar också att det var arbetslösa inom ramprogrammen inklusive etableringen som skulle prioriteras till att ta del av aktiviteter. Program och insatser har även kunnat ges till personer med förgymnasial utbildning och utrikes födda öppet arbetslösa utanför ramprogrammen.

4 Uppföljning av utrikes födda kvinnor

Detta kapitel redogör för utrikes födda kvinnors genomsnittliga månadsvisa deltagande i insatser och program. Fokus läggs på de insatser som belastar sakanslag utöver aktivitetsstöd och etableringsersättning, men för att ge en komplett bild av Arbetsförmedlingens insatser för utrikes födda kvinnor har även vissa andra aktiviteter inkluderats, exempelvis arbetspraktik och övergångar till reguljära studier. Även deltagande i upphandlade arbetsförmedlingstjänster samt i subventionerade anställningar och nystartsjobb redovisas i kapitlet. För vissa insatser har det även bedömts vara relevant att redovisa resultatet i form av övergångar till arbete. Detta

¹⁹ Arbetsförmedlingens Verksamhetsplan 2019, Verksamhetsområde Arbetsgivare, Af-2019/0029 2691

²⁰ Arbetsförmedlingens intranät Vis: *Arbetsförmedlingen prioriterar programinsatser till långtidsarbetslösa och etableringsuppdraget*, 2019-06-07.

görs främst för insatser där det tydligt går att konstatera att målet med insatsen i första hand är arbete och där målgruppen i huvudsak bedöms bestå av individer som står relativt nära arbetsmarknaden.

4.1 Utrikes födda kvinnors deltagande i arbetsmarknadspolitiska program, insatser och subventionerade anställningar

4.1.1 Arbetsmarknadspolitiska program

Tabellen nedan visar i genomsnitt hur många som deltar i olika arbetsmarknadspolitiska program per månad, utifrån kön och födelseland. För de flesta insatserna uppstår kostnader både i form av ersättning till leverantörer och till individen. Dock finns det undantag i form av insatser som endast belastar anslag i form av den ersättning som utgår till individen.²¹

Tabell 3: Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program per månad, genomsnittligt antal per månad och andel per kön och födelseland²²

Insats		Totalt antal	Utrikes födda		Inrikes födda	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Arbetsmarknads- utbildning	2017	8 813	19%	43%	11%	27%
	2018	8 044	14%	52%	8%	26%
	2019	5 824	13%	57%	7%	23%
Förberedande insatser	2017	44 509	29%	33%	21%	17%
	2018	31 601	31%	30%	23%	17%
	2019	18 834	33%	27%	23%	17%
Varav förberedande och orienterande utbildning	2017	18 486	42%	50%	3%	5%
	2018	13 387	46%	46%	3%	5%
	2019	9 618	51%	41%	3%	5%
Varav övriga förberedande insatser	2017	26 023	21%	21%	33%	25%
	2018	18 215	19%	18%	37%	26%
	2019	9 215	14%	12%	45%	29%
Arbetspraktik	2017	9 868	27%	37%	14%	21%
	2018	7 330	28%	36%	15%	21%
	2019	4 906	29%	34%	16%	22%
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	2017	2 581	38%	32%	12%	18%
	2018	4 212	42%	32%	11%	15%
	2019	3 268	42%	33%	11%	14%
Stöd vid start av näringsverksamhet	2017	1 948	12%	26%	29%	34%
	2018	1 703	12%	25%	30%	33%
	2019	1 463	14%	25%	32%	29%

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

²¹ Gäller arbetspraktik och vissa förberedande insatser (ej förberedande utbildning, FUB).

²² Baseras på antalet pågående deltagarperioder per månad i ett 12-månaders genomsnitt

Utvecklingen sedan 2017 visar att andelen utrikes födda kvinnor i arbetsmarknadspolitiska program i princip varit oförändrad eller ökat något inom flertalet av de program och insatser som redovisas i tabellen ovan. Inom vissa insatser där andelen utrikes födda kvinnor har ökat något kan det dock konstateras att ökningen motsvarar ökningen av den totala andelen utrikes födda kvinnor bland inskrivna hos Arbetsförmedlingen.

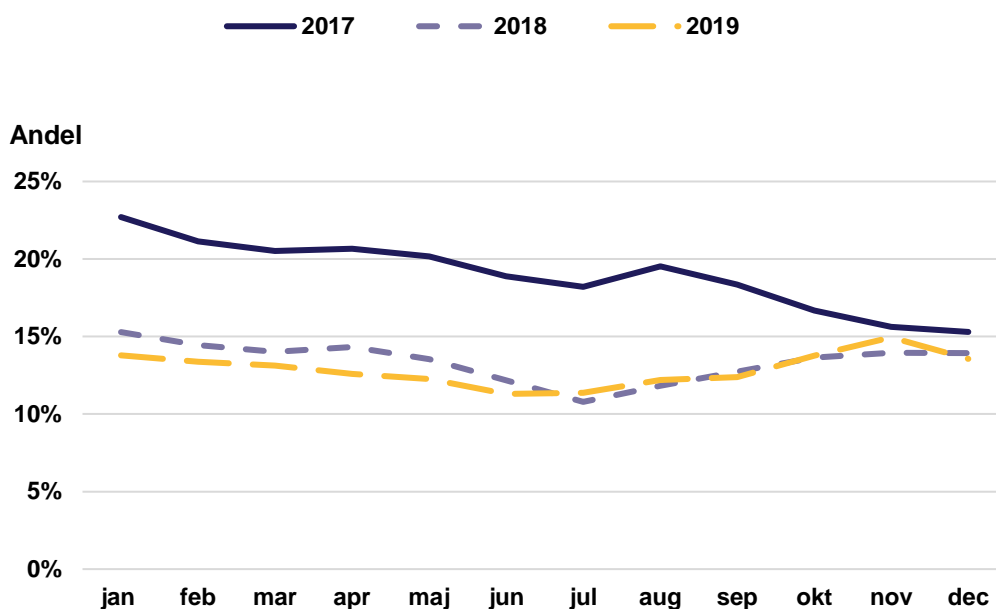
Arbetsmarknadsutbildning

I tabell 3 framgår det att arbetsmarknadsutbildning (AUB) haft en tydligt minskande andel kvinnor under de senaste åren, både utrikes- och inrikes födda. Det har skett en omfördelning bland deltagarna i arbetsmarknadsutbildning till utrikes födda mäns fördel under 2019 i jämförelse med 2018. Sedan 2017 har andelen kvinnor minskat med 10 procentenheter. Minskningen var störst för utrikes födda kvinnor som minskade med 6 procentenheter. Samtidigt ökade andelen utrikes födda män med 14 procentenheter.

Den skeva könsfördelningen inom arbetsmarknadsutbildning bedöms delvis bero på att arbetsmarknadsutbildningarna i högre grad finns inom traditionellt mansdominerade yrken medan utbildningar på motsvarande kvalifikationsnivå riktade mot kvinnodominerade yrken i högre grad ges som yrkesinriktad utbildning inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (yrkesvux). Till exempel är de två största utbildningsinriktningarna inom yrkesvux (vård och omsorg samt barn och fritid) riktade mot traditionellt kvinnodominerade yrken.²³

Andelen utrikes födda kvinnor inom AUB är i genomsnitt lägre per månad under 2019 än 2017 och 2018. Dock finns det en försiktigt positiv utveckling under den senare delen av året, då andelen utrikes födda kvinnor har ökat något sedan sommaren, vilket kan vara ett resultat av myndighetens prioriteringar avseende utrikes födda kvinnor.

²³ År 2018 deltog 47 procent av eleverna inom yrkesvux på kurser med inriktning vård- och omsorg. 79 procent av dessa var kvinnor, varav hälften utrikes födda. Elever som studerade kurser inriktade mot barn och fritid utgjorde 19 procent av samtliga elever under 2018, av dessa var 92 procent kvinnor varav 66 procent utrikes födda. Källa: Skolverket, Statistik, Komvux, elever och kursdeltagare 2018. Tabell 8.

Figur 3: Andel deltagare inom AUB som utgörs av utrikes födda kvinnor per månad, 2017-2019²⁴

Källa: Arbetsförmedlingen

Könsskillnaderna inom AUB gäller inte bara för deltagarvolymerna i programmet, utan det finns också skillnader i resultatet sett till hur stor andel som går vidare till arbete efter att ha avslutat en AUB.

Tabell 4: Andel i arbete 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning 2019, kön och födelseland

	Utrikes födda kvinnor	Utrikes födda män	Inrikes födda kvinnor	Inrikes födda män
Andel i arbete	23%	41%	47%	44%
varav arbete utan stöd	13%	19%	39%	33%
varav arbete med stöd	4%	4%	4%	4%
varav nystartsjobb	6%	17%	4%	7%

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Tabellen ovan visar att skillnaden är stor mellan resultatet för utrikes födda kvinnor och övriga grupper. Resultatet för utrikes födda kvinnor har sjunkit från redan låga nivåer under 2017 och 2018 ner till 23 procent 2019. Samtidigt har resultatet för inrikes födda kvinnor förbättrats stadigt de senaste åren.

Resultaten efter AUB skiljer sig inom olika utbildningsinriktningar. Skillnaderna i resultat mellan inrikes och utrikes födda kvinnor kan förklaras på flera sätt. Mycket

²⁴ Andel baseras på pågående deltagarperioder per månad.

få utrikes födda kvinnor deltar i de utbildningar som har bäst resultat till arbete efter 90 dagar, exempelvis utbildningar inom transport, industri och fordon. Inrikes födda kvinnor tar i högre utsträckning del av dessa utbildningar.

Deltagarnas utbildningsnivå kan också påverka förutsättningarna att få arbete efter en arbetsmarknadsutbildning. En arbetsmarknadsutbildning bidrar till att stärka den arbetslösa yrkeskompetens, men väger inte alltid upp för en avsaknad av utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå. Det finns betydande skillnader i utbildningsnivå mellan inrikes- respektive utrikes födda kvinnor. Andelen av de utrikes födda kvinnorna som deltog i arbetsmarknadsutbildning och hade en kort utbildning var 42 procent, vilket kan jämföras med inrikes födda kvinnor där motsvarande siffra är 27 procent.

Det är inte bara för utrikes födda kvinnor som resultatet har försämrats, även bland män (inrikes- och utrikes födda) har resultatet sjunkit. Resultatet efter en arbetsmarknadsutbildning hänger också till stor del ihop med matchningsarbetet som sker under och direkt efter utbildningen.

Förberedande och orienterande utbildning²⁵

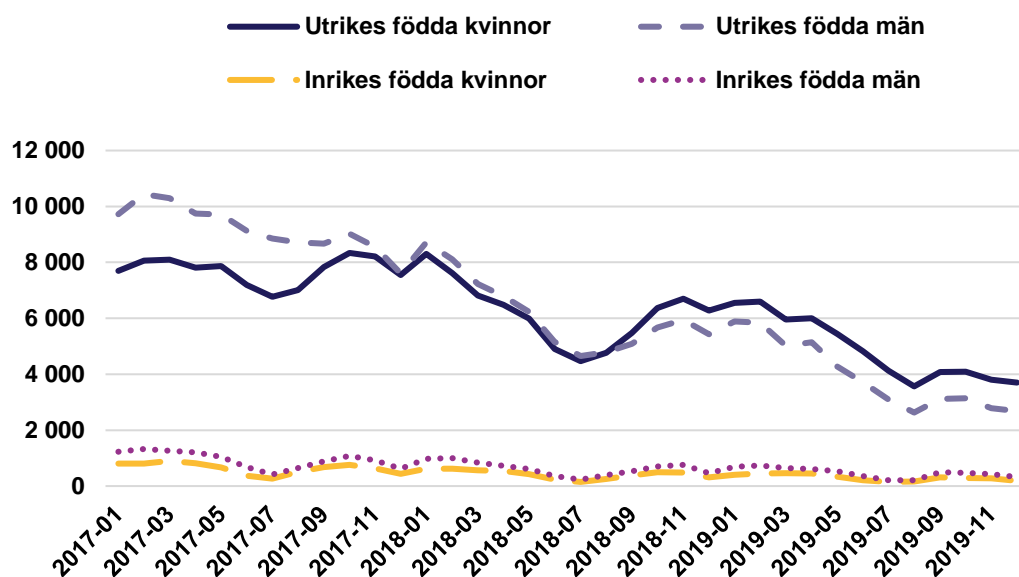
Inom förberedande utbildning (FUB) ser vi en överrepresentation av utrikes födda kvinnor sett till andelen de utgör bland de arbetslösa totalt. Samtidigt har det totala antalet deltagare inom FUB minskat under de senaste åren, vilket innebär att antalet arbetslösa som tagit del av FUB är betydligt lägre 2019 än 2017. Denna utveckling visas i figur 4 nedan, som redovisar antalet deltagare per månad för utrikes födda och inrikes födda män och kvinnor. Det framgår att minskningen av antalet i FUB får effekter för volymerna inom samtliga grupper som redovisas i tabellen. Antalet utrikes födda män som deltar i FUB per månad har dock minskat mer än antalet utrikes födda kvinnor, vilket delvis hänger samman med ett förändrat utbud inom förberedande utbildningar; framför allt att den förberedande utbildningen kallad grundläggande moduler som präglades av stora deltagarvolym försvann.

Det har med andra ord skett en omfördelning av FUB till fördel för utrikes födda kvinnor under 2019 i jämförelse med 2018. Det betyder att den lilla överrepresentation av utrikes födda kvinnor som fanns redan under 2018 har ökat ytterligare under 2019. Det kan vara en spegling av att andelen kvinnor med kort utbildning har vuxit under 2019, och att det inom gruppen därför finns ett stort behov av förberedande insatser. Arbetsförmedlingen har också uppmärksammat att kvinnor tenderar att anvisas till insatser som är förberedande snarare än arbetsnära.²⁶ Det kan vara motiverat i många individuella fall utifrån exempelvis utbildningsbakgrund eller begränsad arbetslivserfarenhet, men det kan också vara en reflektion av att utrikes födda kvinnor i högre grad uppfattas som mindre matchningsbara mot arbete än utrikes födda män eller inrikes födda generellt.²⁷

²⁵ Inom förberedande utbildning (FUB) återfinns både upphandlade utbildningar och de förberedande insatser Arbetsförmedlingen driver i samarbete med Folkbildningsrådet och Sveriges folkhögskolor (Folkhögskoleutbildning i etableringsuppdraget och Folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte).

²⁶ Cheung

²⁷ Larsson

Figur 4: Antal deltagare i förberedande utbildning per månad, kön och födelseland, 2017-2019²⁸

Källa: Arbetsförmedlingen

Målsättningen för förberedande utbildning är framför allt att förbereda deltagare för andra insatser som återfinns inom arbetsmarknadspolitiken eller inom reguljär utbildning. Målet med en förberedande utbildning kan skilja sig både mellan olika typer av förberedande utbildningar och mellan olika individer utifrån individuella behov. Det bedöms därför inte vara relevant att följa upp resultatet av förberedande och orienterande utbildning i form av andelen som övergår till arbete eller studier. Då insatsens breda syfte gör det svårt att följa upp insatsen på ett relevant sätt, saknas det idag kunskap om i vilken utsträckning förberedande insatser leder till den typ av progression som är önskvärd. Dock har Riksrevisionen tidigare granskat de långsiktiga effekterna av förberedande utbildning. Riksrevisionen menar att insatsen kan ha negativa effekter för framtida arbetsinkomster på grund av att insatsen kan ge en viss inlåsnings effekt, men att effekterna är något bättre för utrikes födda och personer med kort utbildning.²⁹ Det är emellertid problematiskt att dra generella slutsatser om effekter av förberedande utbildning eftersom innehållet varierar både inom och mellan avtalsperioder.

Det finns en viss könsuppdelning när det gäller vilken typ av förberedande utbildning kvinnor respektive män tar del av. Den FUB som haft störst deltagarvolym under 2019 är yrkes- och studieförberedande moduler (YSM), som varit en av tre tjänster som myndigheten prioriterat att nyttja under 2019.³⁰ Inom denna förberedande utbildning har 59 procent av de nya besluten för 2019 tagits för utrikes födda kvinnor. De flesta av dessa kvinnor hade en kort utbildning. De förberedande utbildningar som har en högre andel män är ofta utbildningar som förbereder deltagarna för en yrkesutbildning (så kallade test- och kartläggningsmoduler).

²⁸ Pågående deltagarperioder per månad

²⁹ Riksrevisionen, *Effekter av Arbetsförmedlingens förberedande och orienterande utbildning*, RiR 2017:20

³⁰ Läs mer om Arbetsförmedlingens prioriterade arbetsförmedlingstjänster under kapitel 4.1.1.

Arbetspraktik

När det gäller arbetspraktik har det skett en viss omfördelning från utrikes födda män till utrikes födda kvinnor sedan 2017. Andelen har ökat med två procentenheter både för inrikes och utrikes födda kvinnor, vilket innebär att könsskillnaderna inom arbetspraktik har minskat något. I likhet med flera andra insatser har volymerna inom arbetspraktik minskat under de senaste åren, och det genomsnittliga antalet deltagare per månad under 2019 är hälften så stort som 2017.

När det gäller resultaten för andelen i arbete 90 dagar efter avslutad insats ligger utrikes födda kvinnor efter i jämförelse med andra grupper. Resultatskillnaden mellan utrikes födda män och kvinnor orsakas av att män tar del av nystartsjobb i betydligt högre utsträckning. Vidare finns det en stor skillnad mellan inrikes- och utrikes födda när det gäller andelen som tar del av arbete utan stöd.

Tabell 5: Andel i arbete 90 dagar, deltagare som avslutat arbetspraktik under 2019, kön och födelseland

	Utrikes födda kvinnor	Utrikes födda män	Inrikes födda kvinnor	Inrikes födda män
I arbete	30%	40%	38%	44%
varav arbete utan stöd	7%	7%	12%	13%
varav arbete med stöd	14%	14%	22%	26%
varav nystartsjobb	9%	19%	3%	5%

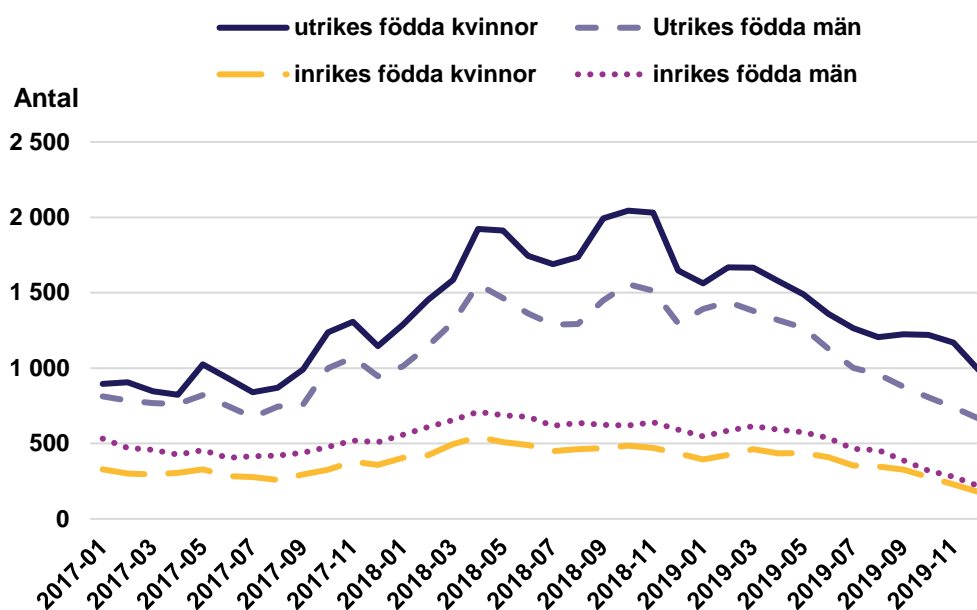
Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning är en annan insats där utrikes födda kvinnor utgör den största andelen av deltagarna per månad. Projekten kan ha olika syften och inriktningar, och kan till exempel vara en lämplig insats till personer som har liten erfarenhet av svensk arbetsmarknad. I vissa fall kan målet med ett projekt vara en övergång till arbete, men likt förberedande utbildning så är det i många fall istället aktuellt med en annan arbetsmarknadspolitisk insats eller reguljära studier. Det är därför svårt att dra en generell slutsats om vad deltagande i projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning leder till för deltagarna.

Från 2017 till 2018 skedde en omfördelning av deltagarna i projekt, med en ökad andel utrikes födda kvinnor och en minskad andel inrikes födda. Den ökade andelen utrikes födda kvinnor kan vara en spegling av målgruppen för projekten, som ofta riktar sig till långtidsarbetslösa eller nyanlända.

Figur 5: Antal kvarstående i projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning per månad, kön och födelseland, 2017-2019

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Även för arbetsmarknadspolitiska projekt har deltagarantalet minskat, men från särskilt höga volymer under 2018. Att det var höga deltagarvolymer under 2018 kan delvis bero på de uppdrag som Tillväxtverket fick av Näringsdepartementet att finansiera projekt till vilka Arbetsförmedlingen kunde anvisa deltagare. Ett skäl till minskade volymer under 2019 kan också vara att myndigheten under året arbetat mer intensivt med att säkerställa att projektens innehåll inte får återfinnas i myndighetens upphandlade tjänster, vilket resulterar i en mer selektiv användning av projekt än tidigare.³¹

Stöd till start av näringsverksamhet

Inom stöd till start av näringsverksamhet går det att konstatera att sedan 2017 har andelen deltagare i viss omfattning omfördelats från inrikes födda män till både inrikes och utrikes födda kvinnors fördel. Andelen utrikes födda kvinnor som deltar i insatsen ökat med två procentenheter sedan 2018, Utrikes födda kvinnor utgör dock fortfarande en betydligt mindre andel av deltagarna än de övriga tre grupper som redovisas i tabellen.

Sett till andelen som är i arbete 90 dagar efter avslutad insats är det goda resultat för deltagare som tar del av stöd till start av näringsverksamhet. Under 2019 var 76 procent av de utrikes födda kvinnor och män som deltagit i stöd till start av näringsverksamhet i arbete 90 dagar efter avslutad insats. Andelen i arbete bland inrikes födda är något högre (80 procent för inrikes födda kvinnor, 82 procent för inrikes födda män).

³¹ Intern rapport: *Finansiering av arbetsmarknadspolitiska projekt*, 2019, dnr Af-2019/00256934.

Riksrevisionen har tittat på de långsiktiga effekterna av insatsen. Enligt Riksrevisionens rapport leder deltagandet till positiva effekter vad gäller möjligheter till sysselsättning men negativa effekter för inkomsten på sikt, i synnerhet för kvinnor, samt ökad risk för överskuldssättning. För utrikes födda var de negativa effekterna större än för inrikes födda.³² Insatsen kan alltså vara effektiv på kort sikt när det gäller övergång till arbete men innebära vissa risker på längre sikt, och dessa risker kan alltså vara större för kvinnor och för utrikes födda.

4.1.2 Upphandlade tjänster, belastar anslag utgiftsområde 14 1:3

Tabellen nedan visar deltagandet i Arbetsförmedlingens upphandlade tjänster.

Tabell 6: Deltagare i upphandlade tjänster per månad, genomsnittligt antal per månad och andel per kön och födelseland

Insats		Totalt antal	Utrikes födda		Inrikes födda	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Stöd och matchning	2017	23 079	30%	35%	14%	21%
	2018	17 118	30%	36%	14%	20%
	2019	13 871	29%	37%	14%	21%
Yrkesvenska B*	2017					
	2018	1 201	28%	72%	–	–
	2019	1 484	28%	72%	–	–
Individuellt personligt stöd vid utbildning*	2017					
	2018	240	5%	12%	22%	60%
	2019	245	4%	14%	24%	59%
Introduktion vid arbete**	2017	6 909	18%	11%	43%	29%
	2018	5 841	20%	11%	42%	27%
	2019	1 062	19%	12%	41%	27%

*2017 redovisas inte på grund av att avtal för tjänsterna inte funnits på plats.

**Det fanns en lucka i upphandlingen för INAB som innebar att det inte fanns deltagare i tjänsten mellan december 2018 och maj 2019. Det genomsnittliga antalet är endast beräknat för de månader då det fanns deltagare i tjänsten.

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Stöd och matchning

Tjänsten Stöd och matchning (STOM) har varit en av de upphandlade tjänster som Arbetsförmedlingen har prioriterat att använda under 2019. Det genomsnittliga antalet deltagare per månad har minskat med ungefär 3 200 år 2019 i jämförelse med 2018, detta efter en kraftig minskning av anvisningar fram till augusti. Efter att STOM blev en av tre prioriterade tjänster ökade dock användningen under hösten.

Det har inte skett någon omfördelning till förmån för utrikes födda kvinnor under 2019. Tvärtom har andelen utrikes födda kvinnor minskat något, medan andelen män har ökat. Dock går det att se en försiktigt positiv utveckling under hösten 2019, då andelen utrikes födda kvinnor ligger något högre än föregående år. Det kan

³² Riksrevisionen, *Stöd till start av näringsverksamhet – långsiktiga effekter och Arbetsförmedlingens arbetssätt*, RiR 2019:27.

indikera att utrikes födda kvinnor i högre grad har prioriterats till insatsen under den senare delen av 2019, vilket ligger i linje med myndighetens styrning.

Om man tittar på andelen av deltagarna som övergått till arbete 90 dagar efter att ha avslutat STOM finns det betydande skillnader mellan utrikes födda kvinnor och övriga grupper. Under 2019 var den totala andelen som gått till arbete 90 dagar efter STOM 16 procent bland utrikes födda kvinnor, vilket är klart lägre än för utrikes födda män samt inrikes födda (utrikes födda män: 25 procent, inrikes födda kvinnor: 26 procent, inrikes födda män: 28 procent).³³

Yrkessvenska B och Individuellt pedagogiskt stöd vid utbildning

Yrkessvenska B och Individuellt pedagogiskt stöd vid utbildning (IPSU) är tjänster som används i kombination med deltagande i arbetsmarknadsutbildning. Yrkessvenska B kan också användas i kombination med praktik och vissa anställningar med stöd från Arbetsförmedlingen (bland annat extratjänster och introduktionsjobb).

Det har inte skett någon ökning av andelen utrikes födda kvinnor som tagit del av dessa insatser under 2019 i förhållande till föregående år. Könsfördelningen inom dessa tjänster kan härledas till hur det ser ut inom arbetsmarknadsutbildningar, och att de flesta besluten är kopplade till utbildningar som fler män än kvinnor tar del av.

Introduktion till arbete

Tjänsten Introduktion till arbete (INAB) riktar sig till arbetslösa som ännu inte är redo att matchas mot ett arbete eller studier och som därför har behov av arbetsförberedande insatser. I likhet med STOM har INAB varit en av de tjänster som Arbetsförmedlingen prioriterat i den interna styrningen av myndigheten under 2019. Det har skett en stor volymminskning inom tjänsten, på grund av att tjänsten upphandlats på nytt och det nya avtalet för tjänsten inte fanns på plats under delar av 2018–2019. En volymökning har skett under slutet av 2019. Andelen utrikes födda kvinnor inom insatsen har dock varit i princip oförändrad, och det går därmed inte att se att det inom denna tjänst skett en prioritering av gruppen under 2019.

4.1.3 Subventionerade anställningar och nystartsjobb

Inom många av de anställningar där stöd utgår till arbetsgivaren är andelen män bland deltagarna större än andelen kvinnor både bland in- och utrikes födda. Könskillnaderna varierar dock mellan olika stödtyper, vilket framgår i tabellen nedan.

³³ Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik. Med arbete avses här arbete med eller utan stöd, nystartsjobb, samt personer som avaktualiserats mot arbete. Andelen beräknas bland deltagare som uppnått 90 dagar under 2019.

Tabell 7: Deltagare i subventionerade anställningar samt nystartsjobb per månad, genomsnittligt antal per månad och andel per kön och födelse land³⁴

Insats		Totalt antal	Utrikes födda		Inrikes födda	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Extratjänst	2017	5 162	34%	30%	18%	18%
	2018	15 823	39%	36%	11%	14%
	2019	10 974	45%	36%	8%	11%
Moderna beredskapsjobb	2017	480	28%	39%	18%	16%
	2018	1 968	23%	48%	11%	17%
	2019	542	26%	40%	17%	17%
Introduktionsjobb*	2017					
	2018	4 376	24%	56%	7%	13%
	2019	6 874	28%	52%	7%	13%
Yrkesintroduktionsanställning	2017	709	2%	7%	15%	76%
	2018	703	2%	11%	14%	73%
	2019	562	2%	11%	14%	73%
Nystartsjobb	2017	34 605	21%	48%	11%	20%
	2018	42 657	22%	57%	7%	15%
	2019	31 772	24%	59%	5%	12%
Lönebidrag	2017	28 028	7%	10%	34%	49%
	2018	26 195	7%	10%	33%	49%
	2019	25 280	8%	11%	33%	49%

*Genomsnitt per månad för 2018 är beräknat från och med maj samma år. Detta eftersom de första besluten om introduktionsjobb fattade i maj 2019.

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Extratjänster

I januari 2019 infördes ett beslutsstopp på extratjänster på grund av att det gjordes en bedömning att det inte fanns utrymme i budgeten att finansiera flera anställningar.³⁵ Beslutsstoppet ledde till ett minskat deltagande inom extratjänst, som framgår av tabellen nedan. Eftersom extratjänsterna ofta är i kvinnodominerade branscher inom kommuners verksamhet bidrog de—särskilt under 2018—till att fler utrikes födda kvinnor gick till arbete.

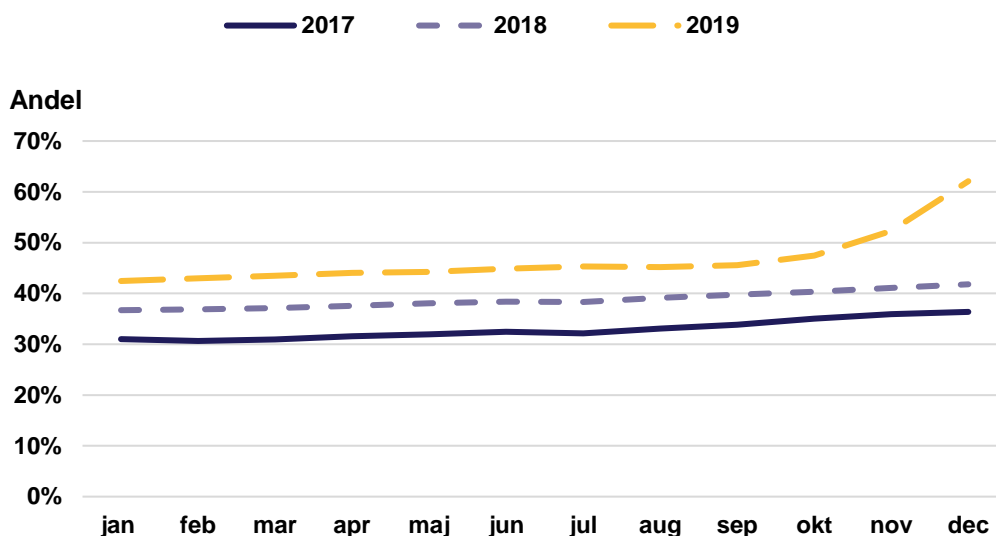
I september verkställdes möjligheten att återigen anvisa utrikes födda kvinnor till extratjänster efter att 300 miljoner kronor överfördes från utgiftsområde 14 anslag 1:3 från ap.5 till ap.1. I november öppnades möjligheten upp för samtliga grupper som enligt förordning får ta del av extratjänster. Möjligheten att anvisa till en extratjänst nyttjades inledningsvis i liten utsträckning, men under årets sista månader har det skett en ökning av nya anvisningar. Totalt har det gjorts ungefär

³⁴ Utöver de anställningsstöd som redovisas i tabellen har det också funnits deltagare i stödtyperna särskilt anställningsstöd, förstärkt särskilt anställningsstöd samt traineejobb. Dessa stödtyper redovisas dock inte i tabellen eftersom de är under avveckling och det därför inte fattats några nya beslut på dessa insatser under 2019.

³⁵ Arbetsförmedlingen, *Beslut om att upphöra med anvisningar till extratjänster och moderna beredskapsjobb*, dnr: Af-2018/00601579

1 040 anvisningar till extratjänst sedan möjligheten öppnades upp i september. Av dessa är 82 procent utrikes födda kvinnor. Detta har påverkat utvecklingen av sammansättningen under den senare delen av 2019, vilket framgår av figuren nedan där andelen utrikes födda kvinnor i extratjänst jämförs med föregående år.³⁶

Figur 6: Andel utrikes födda kvinnor av kvarstående i extratjänst per månad, kön och födelseland, 2017–2019

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Det går alltså att konstatera att det skett en omfördelning bland personer som arbetar med stöd genom en extratjänst från inrikes födda till utrikes födda under 2017 till 2019, vilket i synnerhet har varit till utrikes födda kvinnors fördel.

Av de utrikes födda kvinnor som uppnått 90 dagar efter avslutad extratjänst under 2019, har omkring 27 procent kommit i anställning. Den största andelen av dessa (19 procent) utgörs av nystartsjobb.

Ungefär hälften av de utrikes födda kvinnorna som deltagit i extratjänst har en kort utbildning. Det finns vissa skillnader när det gäller övergångar till arbete eller studier 90 dagar efter avslutad extratjänst utifrån kvinnornas utbildningsnivå. Andelen som fått en anställning är 5 procent lägre för utrikes födda kvinnor med kort utbildning, i jämförelse med kvinnor som har en gymnasial eller eftergymnasial utbildning.

Moderna beredskapsjobb

Precis som för extratjänster infördes ett beslutsstopp för moderna beredskapsjobb i januari 2019 på grund av att det bedömdes att det inte fanns utrymme i budgeten att finansiera flera anställningar.³⁷ Beslutsstoppet har lett till att enbart ett fåtal moderna beredskapsjobbsanställningar har påbörjats under 2019, vilket till stor del har att göra

³⁶ Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik

³⁷ Arbetsförmedlingen, dnr: Af-2018/00601579

med att regeringsuppdraget till Skogsstyrelsen om naturnära jobb avslutades i förtid. Personer som anställdes för detta regeringsuppdrag anställdes genom bland annat moderna beredskapsjobb. Två tredjedelar av alla moderna beredskapsjobb som påbörjades under 2018 stod Skogsstyrelsen för och en majoritet av dessa tillsättningar var män.³⁸ Könsfördelningen för moderna beredskapsjobb var mer jämn under 2019 i än 2018. Andelen utrikes födda kvinnor har ökat med 3 procentenheter under året. Dock är antalet som får ett modernt beredskapsjobb litet—totalt 542 under 2019.

Introduktionsjobb

Introduktionsjobben infördes i maj 2018 och ersatte då en rad andra subventionerade anställningar.³⁹ Då stödet inte har funnits på plats särskilt lång tid är det svårt att göra en jämförelse med föregående år, men baserat på utvecklingen hittills kan det konstateras att introduktionsjobben framförallt kommit utrikes födda män till del. Dock har andelen utrikes födda kvinnor ökat under 2019 sett till den månadsvisa utvecklingen, från 26 procent december 2018 till 32 procent motsvarande period 2019. Detta kan vara en indikation på att det i viss mån skett en ökad prioritering av gruppen.

Yrkesintroduktionsanställningar

Lägst andel utrikes födda kvinnor finns inom yrkesintroduktionsanställningar, där endast 2 procent av deltagarna är utrikes födda kvinnor. Den stora majoriteten av deltagarna inom yrkesintroduktionsanställningar är inrikes födda män. Detta har delvis att göra med att anställningarna mestadels används inom mansdominerade yrken, till exempel inom branscher som bygg och el. Det finns inget krav på att personen som erhåller en yrkesintroduktionsanställning ska vara arbetslös, vilket gör att många av deltagarna är personer som står relativt nära arbetsmarknaden. Det är få som fått en yrkesintroduktionsanställning under 2019—endast 562 personer totalt.

Nystartsjobb

Bland deltagarna inom nystartsjobb har det skett en tydlig omfördelning från inrikes till utrikes födda. Denna omfördelning har kommit utrikes födda män till del i större utsträckning än kvinnor, även om det också har skett en ökning av andelen utrikes födda kvinnor mellan 2018–2019. Ökningen av andelen utrikes födda kvinnor blir särskilt tydlig när vi tittar på inflödet av deltagare under den senare delen 2019 i jämförelse med motsvarande period 2018.⁴⁰ Beslutsstoppet på extratjänsterna kan förklara en del av denna utveckling. Det kan till exempel bli aktuellt för en person som avslutat sin extratjänst att återanställas hos samma arbetsgivare, genom ett nystartsjobb. Även regelförändring av nystartsjobb kan vara en förklaring då en ändring av bland annat subventionsnivåer gjordes i februari 2017. För nyanlända ökade subventionsnivån till 2,5 gånger arbetsgivaravgiften medan nivåerna sänktes för grupper som bedömdes stå närmare arbetsmarknaden.⁴¹

³⁸ Arbetsförmedlingen, *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2019, 2020*

³⁹ Introduktionsjobb ersätter fem former av anställningsstöd: särskilt anställningsstöd, förstärkt särskilt anställningsstöd, traineejobb välfärd, traineejobb brist samt instegsjobb.

⁴⁰ Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik 2019, nya deltagare om nystartsjobb.

⁴¹ Arbetsförmedlingen, *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2018, 2019*

Då andelen inrikes födda kvinnor minskat har inte könsfördelningen inom nystartsjobb förbättrats totalt sett.

Lönebidrag

Även inom lönebidrag är andelen utrikes födda kvinnor låg, och det har inte skett någon tydlig omfördelning sedan 2017.

Kvinnor tar del av lönebidragsanställningar i lägre utsträckning än män. Fördelningen har varit sådan under lång tid. För att kvalificera sig till en lönebidragsanställning måste den arbetssökande ha fått en bedömning från Arbetsförmedlingen att det föreligger en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. I en studie som Arbetsförmedlingen genomförde 2015 konstaterades att fler män än kvinnor får en sådan funktionsnedsättningskod.⁴² I dagsläget har 25 procent av de inskrivna kvinnorna en funktionsnedsättningskod, jämfört med 28 procent av de inskrivna männen.⁴³

Utrikes födda tar del av lönebidrag i lägre utsträckning än inrikes födda. Utrikes födda har också i lägre uträkning än inrikes födda en funktionsnedsättningskod. 13 procent av de inskrivna utrikes födda (12 procent av kvinnorna och 14 procent av männen) har en funktionshinderkod, jämfört med 40 procent av de inrikes födda (38 procent av kvinnorna och 41 procent av männen).⁴⁴

4.1.4 Övergångar till reguljära studier

Det finns flera vägar till studier för inskrivna arbetslösa som har behov av studier på grundläggande, gymnasial eller eftergymnasial nivå. I vissa fall finns det möjlighet att studera med bibehållen ersättning genom ett arbetsmarknadspolitiskt program, i andra fall kan det vara aktuellt att studera med studiemedel i form av exempelvis studiestartsstöd. Arbetsförmedlingen arbetar för att fler personer med kort utbildning som saknar gymnasieutbildning ska gå vidare till studier, bland annat genom utbildningsplikten, som gäller för deltagare i etableringsprogrammet som på grund av kort utbildning får en bedömning att de inte kan matchas mot arbete under tiden i programmet. När det gäller utrikes födda kvinnor och män är andelen med kort utbildning 46 procent, vilket visar på att många i gruppen har ett behov av reguljära studier för att öka sina förutsättningar för att etablera sig på arbetsmarknaden.

Tabellen nedan visar antalet övergångar till studier i genomsnitt per månad för samtliga utbildningsnivåer samt endast för personer med kort utbildning. Det bör beaktas att flödet till reguljära studier inte är konstant under året utan präglas av stora säsongsvariationer.

⁴² Se exempelvis Arbetsförmedlingen, *Lönebidrag – En jämställdhetsanalys. Bilaga till arbetsmarknadsrapport 2015*.

⁴³ Arbetsförmedlingens verksamhetsanalys avseende december 2019.

⁴⁴ Ibid

Tabell 8: Genomsnittligt som påbörjat studier per månad, samt andel per kön och födelse-land. Samtliga utbildningsnivåer samt personer med högst förgymnasial utbildning

		Totalt antal	Utrikes födda		Inrikes födda	
			Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Alla utbildningsnivåer	2017	3 312	30%	28%	22%	20%
	2018	3 746	36%	28%	20%	17%
	2019	4 171	38%	28%	19%	15%
Högst förgymnasial utbildning	2017	981	33%	33%	16%	18%
	2018	1 235	38%	33%	14%	14%
	2019	1 444	43%	36%	11%	11%

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Det totala antalet som övergår till studier har ökat under de senaste åren, både bland personer med högst förgymnasial utbildning och samtliga utbildningsnivåer. Andelen som utgörs av utrikes födda kvinnor har ökat under de senaste åren, i synnerhet bland personer med kort utbildning. Utrikes födda kvinnor ligger bakom 43 procent av övergångarna till studier bland personer med kort utbildning under 2019 (38 procent om vi tittar på alla utbildningsnivåer).

En förklaring till ökningen av antalet utrikes födda kvinnor med kort utbildning som går till studier är ett ökat fokus på studier inom etableringen och utbildningsplikten som infördes 2018. I genomsnitt har ungefär en fjärdedel av de kortutbildade utrikes födda kvinnorna som övergår till studier under 2019 fått bedömningen att de omfattas av utbildningsplikt.⁴⁵

5 Slutsatser och åtgärder

Som beskrivs i kapitel 2 har Arbetsförmedlingen under 2019 haft en intern prioritering att utrikes födda kvinnor inom ramprogram respektive utrikes födda utanför ramprogram i högre utsträckning ska få ta del av program och insatser. Utvecklingen av utrikes födda kvinnors deltagande i program och insatser, som redovisas i kapitel 4, kan ge en indikation på vilken effekt denna prioritering haft för verksamheten. Det bör dock beaktas att statistiken som visar antalet deltagare i genomsnitt per månad inte nödvändigtvis speglar de prioriteringar som gjorts under 2019, eftersom deltagarna under 2019 kan ha anvisats till ett program under föregående år.

Den sammantagna bilden utifrån statistiken som visar utrikes födda kvinnors deltagande i program och insatser som belastar myndighetens anslag, är att prioriteringen av utrikes födda kvinnor inte har lett till stora effekter i form av en

⁴⁵ Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik, andel per månad med 12-månaders genomsnitt. För fördjupad analys, se Arbetsförmedlingens återrapport *Utbildningsplikt för personer med kort utbildning i etableringsprogrammet: Återrapport, 2020*

ökad andel utrikes födda kvinnor. Inom många arbetsmarknadsnära insatser, exempelvis arbetsmarknadsutbildning, och flera av de subventionerade anställningarna, är andelen utrikes födda kvinnor fortsatt låg. Det har dock skett en försiktigt positiv utveckling när det gäller nystartsjobb, med en växande andel utrikes födda kvinnor under 2019. När det kommer till extratjänster har det gjorts en tydlig prioritering av utrikes födda kvinnor som fått genomslag under senare delen av 2019 sedan det beslutsstopp som gällt under större delen av året har upphävts.

Utrikes födda kvinnor är överrepresenterade inom vissa insatser, som i regel riktar sig till personer som står längre från arbetsmarknaden. Detta gäller exempelvis förberedande- och orienterande utbildningar och projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning. För många kvinnor som har kort utbildningsbakgrund eller begränsad arbetslivserfarenhet kan det vara nödvändigt med förberedande insatser eller reguljära studier innan det är aktuellt att på sikt ta del av mer arbetsnära insatser. Att utrikes födda kvinnor ofta tar del av förberedande insatser kan också vara en reflektion av att utrikes födda kvinnor i högre grad uppfattas som mindre matchningsbara mot arbete än utrikes födda män eller inrikes födda.⁴⁶ En problematik är också att det är svårt att utläsa vad deltagandet i dessa insatser leder till, och om det verkligen är så att de kvinnor som tar del av insatserna kommer närmare arbetsmarknaden, samtidigt som mer arbetsnära insatser i högre grad leder till arbete. Detta indikerar en ojämn fördelning av resurser, i och med att utrikes födda kvinnor i lägre utsträckning tar del av insatser som tycks ha bäst resultat för övergångar till arbete. En betydande aspekt i sammanhanget är dock att utfallet av insatserna inte ser likadant ut för deltagarna, om vi tittar på resultat efter insats uppdelat på kön och födelseland.

Utifrån de resultat som redovisas i denna rapport, baserat på andel som är i arbete 90 dagar efter avslutad insats, kan det dras en generell slutsats att resultaten för utrikes födda kvinnor ofta är sämre än för andra grupper. Det finns dels en skillnad mellan inrikes- och utrikes födda, då inrikes födda i betydligt högre utsträckning övergår till osubventionerat arbete. Därutöver finns det en skillnad mellan utrikes födda kvinnor och män, som handlar om att utrikes födda män efter en insats oftare kommer vidare till ett nystartsjobb. Det är viktigt att komma fram till vad det är som gör att utrikes födda kvinnor som faktiskt tar del av dessa insatser inte lyckas övergå till arbete i lika stor utsträckning som andra deltagare. Det är sannolikt att det behövs förändringar i matchningsarbetet eller arbetet med arbetsgivare för att uppnå bättre resultat för utrikes födda kvinnor. I annat fall är risken att det arbete som görs för att fler utrikes födda kvinnor ska ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser inte leder till att fler kvinnor faktiskt går ut i arbete.

Vissa insatser belastar inte myndighetens programmedel då ersättning endast utgår till individen i form av aktivitetsstöd eller etableringsersättning (anslag 1:5). Detta gäller till exempel för övergångar till studier, där många av dem som studerar genom program får bibehållen ersättning. Som framgår av kapitel 4.1.4 ligger utrikes födda kvinnor bakom en stor del av övergångarna till studier de senaste åren. En övergång till studier belastar inte Arbetsförmedlingens anslag utöver ersättningen som kan

⁴⁶ Larsson

utgå till individer som studerar inom arbetsmarknadspolitiska program eller med etableringsplan, men studierna innebär ofta en meningsfull aktivitet som för den arbetslöse närmare arbetsmarknaden. Dock är volymerna sett till övergångar till studier fortfarande små i jämförelse med många programinsatser som finns hos Arbetsförmedlingen. Att en hög andel av studieövergångarna utgörs av utrikes födda kvinnor kan därmed inte förklara att andelen utrikes födda kvinnor är låg inom flertalet program och insatser.

5.1 Åtgärder

Arbetsförmedlingens verksamhet ska utformas så att den främjar jämställdhet.⁴⁷ Utifrån den samlade bedömningen av resultaten i denna rapport, som visar att utrikes födda kvinnor inte tar del av insatser i samma utsträckning som övriga arbetssökande, behöver Arbetsförmedlingen vidta ett antal åtgärder.

De åtgärder som Arbetsförmedlingen ska genomföra är:

- 1) att genom tydlig styrning och regelbunden uppföljning av arbetssätt och processer, se till att utrikes födda kvinnor får det stöd de behöver för att komma närmare arbetsmarknaden,
- 2) att aktivt arbeta för en jämnare fördelning av programbeslut mellan kvinnor och män,
- 3) att verka för att fristående aktörer i större utsträckning ger det stöd utrikes födda kvinnor behöver för att komma närmare arbetsmarknaden. Detta ska dels möjliggöras genom att jämställdhetsperspektivet får ett tydligare fokus i den nationella och regionala leverantörsuppföljningen, och dels genom att Arbetsförmedlingen ser över vilka krav som ställs gällande jämställdhetsperspektiv i utformandet av upphandlingar.
- 4) att den nationella leverantörsuppföljningen genomför särskilda granskningar av fristående aktörer och aktuella tjänster ur ett jämställdhetsperspektiv med syfte att följa utfall och fånga aktörernas erfarenheter.

⁴⁷ Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen

6 Referenser

Arbetsförmedlingen, *Lönebidrag – En jämställdhetsanalys*, Bilaga till arbetsmarknadsrapport 2015

Arbetsförmedlingen, *Handlingsplan för att fler utrikes födda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier, 2017–2018*, Återrapportering av regeringsuppdrag 2017

Arbetsförmedlingen, *Beslut om att upphöra med anvisningar till extratjänster och moderna beredskapsjobb*, dnr: Af-2018/00601579

Arbetsförmedlingen, *Arbetsförmedlingens verksamhetsplan 2019*, dnr: Af-2018/0007 2716

Arbetsförmedlingen, *Verksamhetsplan 2019, Verksamhetsområde Arbetsgivare*, dnr: Af-2019/0029 2691

Arbetsförmedlingen, *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2018*, 2019

Arbetsförmedlingen, *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2019*, 2020

Arbetsförmedlingen, Intern rapport: *Finansiering av arbetsmarknadspolitiska projekt*, 2019, dnr Af-2019/00256934

Arbetsförmedlingens intranät Vis: *Arbetsförmedlingen prioriterar programinsatser till långtidsarbetslösa och etableringsuppdraget*, 2019-06-07

Arbetsförmedlingen, *Utbildningsplikt för personer med kort utbildning i etableringsprogrammet: Återrapport*, 2020

Cheung, Maria, *Hur skapar vi en mer jämställd arbetsmarknadsetablering? En studie av Arbetsförmedlingens förmedlingsverksamhet och insatser ur ett jämställdhetsperspektiv*, Arbetsförmedlingen Working Paper 2018:2

Larsson, Jennie K., *Vad händer i mötet? Hur arbetsförmedlares arbetssätt kan bidra till ökad jämställdhet*, Arbetsförmedlingen Analys 2019:12

Liebig, Thomas och Rose Tronstad, Kristian, *Triple Disadvantage? A first overview of the integration of refugee women*, OECD Working Papers no 216, 2018;

Länsstyrelsen Stockholm: *Antisvart rasism och diskriminering på arbetsmarknaden*, rapport 2018:21.

Statskontoret, *Sammanställning av kunskap om utomeuropeiskt födda kvinnor som står utanför arbetskraften*, 2018:3

Svenberg, Stina, *En arbetsmarknad för alla: Om vägar till statliga insatser på likvärdiga villkor*, Arbetsförmedlingen 2018

Regeringsbeslut 2017-01-26, Uppdrag till Arbetsförmedlingen avseende åtgärder för att minska arbetslösheten bland utrikes födda kvinnor, dnr: A2017/00180/A

Riksrevisionen, Effekter av Arbetsförmedlingens förberedande och orienterande utbildning, RiR 2017:20

Riksrevisionen, Stöd till start av näringsverksamhet – långsiktiga effekter och Arbetsförmedlingens arbetssätt, RiR 2019:27.